

Risicogericht testen in het onderwijs en kinderopvang

Aanleiding

- Vanwege het zorgelijke epidemiologisch beeld en de onzekerheid over de besmettelijkheid van kinderen bij nieuwe virusvarianten is op 12 januari jl. besloten dat de scholen langer dicht blijven. Dit weekend is een volgend wegingsmoment, waarbij bepaald wordt of scholen 8 februari weer open kunnen.
- In het licht hiervan hebben VWS en OCW in overleg met GGD GHOR Nederland gekeken op welke manier de inzet van testen kan bijdragen aan het veilig openen van het onderwijs en de kinderopvang. Dit hangt samen met de adviezen die het OMT in het 97de advies over intensivering van BCO heeft gedaan en de aanpassing van de handreiking over scholen van het RIVM.

Samenvatting

- In dit voorstel wordt beschreven hoe risicogericht testen van leraren in het primair onderwijs (po), personeel in de kinderopvang (ko) en leerlingen en medewerkers in het voorgezet onderwijs (vo) kan bijdragen aan het veilig openen van het onderwijs, waarbij gebruik wordt gemaakt van de beschikbare testcapaciteit bij de GGD, zowel in de teststraten als met gebruik van mobiele bemonsteringsteams.
- Doel van dit voorstel is bijdragen aan 1) bestrijding van het virus en 2) zoveel als mogelijk voortgang van fysiek onderwijs borgen.
- De beschreven aanpak is in afstemming met OCW en GGD GHOR Nederland tot stand gekomen en is op korte termijn realiseerbaar: voor po en ko op 8 februari aanstaande en voor vo binnen 2 tot 3 weken.

97^e OMT-advies: BCO en quarantaine

In het 97^e OMT advies adviseert het OMT om het BCO-protocol als volgt aan te passen:

- in zijn algemeenheid om nauwe contacten (categorie 2) zo snel mogelijk te testen, naast de test vanaf dag 5 in quarantaine. Om zo sneller verspreiding te voorkomen. Hierop kan, indien de test positief uitvalt, de quarantaine eerder in isolatie worden overgezet, en is voor deze personen een dag 5 test natuurlijk niet meer van toepassing. Indien de test negatief uitvalt, is het geen aanleiding de quarantaine te onderbreken, en moet de controle op dag 5 nog wel plaatsvinden.
- de overige contacten (cat. 3) op dag 5 na blootstelling te testen, zij hoeven niet in isolatie.

Handreiking van het RIVM: aanpassing quarantaine regels voor kinderen (26 januari jl.)

- Om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan, en in het licht van varianten die waarschijnlijk meer besmettelijk zijn, is vanuit het OMT geadviseerd om de regels voor kinderen < 13 jaar aan te scherpen.
- Voor deze groep bestond altijd de uitzondering dat zij, als zij nauw contact hadden gehad met een COVID-19 patiënt (categorie 2 contact) of als zij uit een hoogrisicogebied kwamen, ze wel naar school en sport mochten.
- Dit is komen te vervallen, wat betekent dat deze kinderen niet naar school en opvang mogen en niet mogen sporten, totdat ze op dag 5 na de blootstelling een negatieve test hebben gehad.
- Overige, niet nauwe contacten (categorie 3) krijgen het advies hun gezondheid te monitoren.

Op basis van het advies van het OMT en aanpassing van de LCI-richtlijn en handreikingen volgt een intensivering van BCO en quarantaine, ook in het onderwijs weergegeven in onderstaande tabellen. Met name de aanwijzing van nauwe contacten (cat. 2) en bijbehorende quarantaine zal consequenties hebben voor het fysieke onderwijs, zowel in PO als in VO. Met het verschil dat in het PO geen 1,5 mtr afstand wordt gehandhaafd en in het VO wel. Gevolg hiervan zal zijn dat bij een besmetting in het PO al snel een grote groep (klas of hele school) nauw contact (categorie 2) is en daarmee in quarantaine moet. Het belang van maatregelen (creëren van bubbles, in groepen pauzes houden, etc.) is daarom extra van belang. OCW is hierover met het RIVM in overleg vanwege verstoring van fysieke onderwijs. Daarmee kunnen deze adviezen nog in beweging zijn.

	Personeel PO en KO	Personeel VO
Met klachten	In quarantaine en testen: Positief: in isolatie Negatief: naar school	In quarantaine en testen: Positief: in isolatie Negatief: naar school
Nauwe contacten (cat. 2)	10 dagen in quarantaine, dag 1 & 5 testen. Dag 5 test negatief is uit quarantaine	10 dagen in quarantaine, dag 1 & 5 testen. Dag 5 test negatief is uit quarantaine

Overige contacten (cat. 3)	Op school en dag 5 testen	Op school en dag 5 testen
	Leerlingen PO en KO	Leerlingen VO
Met klachten	In quarantaine en testen: Positief: in isolatie Negatief: naar school	In quarantaine en testen: Positief: in isolatie Negatief: naar school
Nauwe contacten (cat. 2)	10 dagen in quarantaine, dag 1 & 5 testen. Dag 5 test, negatief is uit quarantaine.	10 dagen in quarantaine, dag 1 & 5. Dag 5 test, negatief is uit quarantaine.
Overige contacten (cat. 3)	Op school en dag 5 testen	Op school en dag 5 testen

Aanpak: risicogericht testen leraren in primair onderwijs en de kinderopvang

- Op het moment van een vastgestelde besmetting op een basisschool of kinderopvang kan het volledige team aan (onderwijs)personeel worden getest. (Onderwijs)personeel (po en ko) krijgen, in lijn met het 97ste advies van het OMT, het advies om bij een melding van een besmette persoon op school of kinderopvang zich te laten testen op dag 5 na blootstelling.
- Dit zijn leraren/medewerkers zonder klachten, met een bepaalde mate van blootstelling waarvoor geen quarantaineplicht geldt (categorie 3). Zij ontvangen de snelst beschikbare test: dit kan PCR-test of antigeentest zijn (cf. reizigers en BCO; OMT moet deze groep voor antigeen nog valideren).
- De GGD-en passen het online kanaal en de bescrpts aan zodat de toeleiding van deze nieuwe groep goed gebeurt. Testen vindt altijd plaats op basis van vrijwilligheid.

Aanpak: risicogericht testen van leraren en leerlingen in het voortgezet onderwijs

- Op het moment van een besmetting inventariseert de school de ring aan leerlingen rondom de index om de overige contacten (categorie 3) te bepalen. Richtlijn daarbij zijn de personen die ten minste 1 lesuur bij de besmette persoon in de klas gezeten hebben.
- Dit zijn leraren/leerlingen zonder klachten, met een bepaalde mate van blootstelling waarvoor geen quarantaineplicht geldt (categorie 3). Zij ontvangen de snelst beschikbare test: dit kan PCR-test of antigeentest zijn (cf. reizigers en BCO; OMT moet deze groep voor antigeen nog valideren).
- Scholen brengen vooraf in kaart welke leerlingen en leraren zich willen laten testen en organiseren hiervoor de benodigde toestemmingsformulieren van leerlingen en ouders (zie hieronder toelichting op *informed consent*). Deelname gebeurt op basis van vrijwilligheid.
- GGD-en maken met scholen afspraken over de locatie van testafname. Uitgangspunt daarbij is dat leerlingen op schoollocaties nabij een teststraat zich in de GGD-teststraat laten testen. Bij leerlingen op schoollocaties die verder van een teststraat gelegen zijn, komt een mobiele bemonsteringsteam van de GGD (ism Roamler/Fundis) op de schoollocatie voor de testafname. Als richtlijn wordt 15-20 minuten fietsafstand gehanteerd. Voorlopige inventarisatie laat zien dat in ieder geval 1100 locaties binnen deze afstand vallen en bijna 200 daarbuiten. Ongeveer 300 locaties moeten nog in beeld worden gebracht. In overleg met de GGD kan gekeken worden of het aantal mobiele teams opgeschaald kan worden naar meer scholen indien dit gewenst is.
- De GGD-en passen het online kanaal en de bescrpts aan zodat de toeleiding van deze doelgroep goed zal plaatsvinden.

	Primair onderwijs	Voortgezet onderwijs
Leerlingen	1.500.000	900.000
Leraren	129.000	75.000
Kinderopvang	94.800	
Schoollocaties	6.265	1.600

Randvoorwaarden

De inzet van testen zal altijd in combinatie met maatregelen moeten plaatsvinden. Alleen dan kan naast opsporing, ook daadwerkelijk het virus bestreden worden. Op scholen in het vo worden naast de inzet van testen ook meer maatregelen toegepast, waaronder de 1,5 meter afstand. Daarnaast kunnen ook andere maatregelen worden overwogen, zoals dat leerlingen, meer dan voor de lock down het geval was, in hun eigen klassenverband (creëren van een bubbel) blijven en het dragen van mondkapjes. Daarnaast is het van belang dat scholen en lokale GGD-en goede contacten onderhouden. Veel GGD-en hebben gespecialiseerde scholenteams die scholen waar nodig ondersteuning en advies kunnen bieden.

Informed consent

Deelname aan het testbeleid is altijd op vrijwillige basis en in geval van minderjarigen is de goedkeuring van ouders vereist, bijvoorbeeld via een digitaal platform. Zowel ouders als leerlingen kunnen bezwaar maken deel te nemen. Als geen test afgenomen wordt, duurt quarantaine 10 dagen conform huidige beleid dat geldt voor nauwe contacten en wordt online onderwijs gevolgd. Bij overige contacten (categorie 3) geldt dat toegang tot het onderwijs niet wordt uitgesloten en aan geen deelname aan testen worden geen consequenties verbonden.